ຄວາມຮູ້ພູມປັນທ້ອງຖິ່ນ

"ການລ້ຽງງົວຊີນ"

(ສະບັບທົດລອງ)

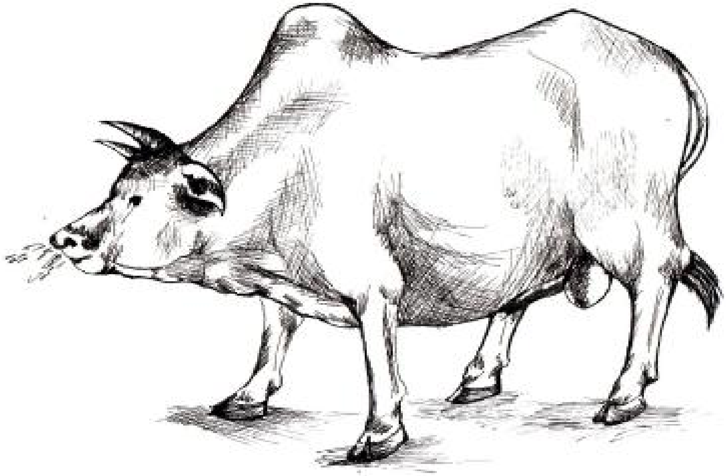

ຂຽນໂດຍ: ນາງ ຈຸມມະລີ

ຂໍ້ມູນຈາກ: ບ້ານສົມສະໄໝ ເມືອງ ໄຊທານີ ນະຄອນຫລວງ

ປີ 2006

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ປື້ມຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ
“ການລ້ຽງງົວຊິນ”

ຮີບໂຮມ ແລະຈັດໜ້າໂດຍ : ທ້າວ ຄຳຫຼ້າ ພອນມະນີວົງ

ແຕ້ມໂດຍ: ທ້າວ ຄຳຫຼ້າ ພອນມະນີວົງ

ຜູ້ຮຽບຮຽງ: ອ.ຈ ໂພໄຊ ຈັນທະວົງສາ

ອ.ຈ ເກດມະນີ ບັນດາສັກ

ອ.ຈ ຄຳໄຫວ

ອ.ຈ ລັງ ແສງດາລາ

ອ. ຈ ທອງຂັນ

ເຈົ້າຂອງ : ພະແນກສຶກສານະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ແລະ
ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຄຳນຳ

ປື້ມພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນຫົວນີ້ ໄດ້ມາຈາກການຂຽນຂອງຊາວບ້ານແລະ ອາສາສະໝັກຊຶ່ງໄດ້ຮຽບຮຽງເບື້ອງຕົ້ນຈາກຄະນະອຳນວຍການສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາແລະພະແນກສຶກສານະຄອນຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

ປື້ມຫົວນ້ອຍຫົວນີ້ ໄດ້ບັນຈຸເອົາເນື້ອໃນທີ່ເວົ້າເຖິງຫົວຂໍໃດໜຶ່ງໂດຍມີຫຼາຍກິດຈະກຳທີ່ຈະເປັນການທົດລອງເອົາຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້ານຳພາ ແລະ ສິດສອນນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມໂດຍເອົາບົດທີ່ງ່າຍສອນຊັ້ນ ປໍ1 ປໍ 2 ແລະ ບົດທີ່ຍາກກໍສອນຊັ້ນໃຫຍ່ຂື້ນໄປ.

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າປື້ມຫົວນີ້ຄົງເປັນບ່ອນອີງອັນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ຄູອາຈານກໍຄືອາສາສະໝັກທີ່ຈະໄປສອນເດັກປະຖົມບໍ່ຫຼາຍກໍໜ້ອຍ.

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າຍັງມີຫຼາຍເນື້ອໃນທີ່ຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍ ແລະຂາດໄປຫັວງວ່າຄົງໄດ້ຮັບການຕິຊົມຈາກທຸກທ່ານພວກເຮົາພ້ອມທີ່ຈະປັບປຸ່ງຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ຄະນະຈັດທຳ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຄວາມເປັນມາ

ການລ້ຽງງົວຊົນແມ່ນມີມາແຕ່ສະໄໝປູ່ຍ່າຕາຍາຍເພີ່ນລ້ຽງງົວນີ້ເພື່ອແຂ່ງຂັນຍາມບຸນກິນຈຽງ,ການລ້ຽງງົວຊົນແມ່ນລ້ຽງແບບເອົາໃຈໃສ່ດູແລເປັນພິເສດ ແລະກໍມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຫຼາຍ ເພາະຕ້ອງໄດ້ໄປກ່ຽວຫຍ້າໃຫ້ມັນກິນຢູ່ສະເໝີຈະບໍ່ໄດ້ປ່ອຍຕາມລຳພັງຄືກັບງົວອື່ນໆ ຄອກທີ່ງົວຊົນ ຢູ່ຕ້ອງສະອາດເປັນຄອກແບບເຮືອນ ແລະຕ້ອງແມ່ນງົວຊົນພຽງໂຕ ດຽວເທົ່ານັ້ນ,ຢູ່,ພື້ນຂອງມັນບໍ່ສູງປານໃດປະມານ 20-30 Cmແລະຕ້ອງມີຮາງສຳລັບໃສ່ຫຍ້າໃຫ້ງົວກິນ. ຄອກຂອງ ມັນຕ້ອງອະນາໄມຢູ່ສະເໝີ ຫຼັງຈາກໃຫ້ອາຫານແລ້ວຕ້ອງ ເອົາເກືອໃຫ້ມັນກິນ ຈັກໜ້ອຍ ໜຶ່ງພໍໃຫ້ງົວເຊື່ອຟັງຜູ້ເປັນ ເຈົ້າຂອງ .ງົວຕ້ອງເປັນງົວໂຕໃຫຍ່,ຫົວໃຫຍ່, ເຂົາທັງສອງເບື້ອງໃຫຍ່ ແຂງແຮງ ແລະຄົມດີ,ຂາທັງ 4 ຂາໃຫຍ່.ເມື່ອມີງານປະເພນີບຸນກິນຈຽງເພີ່ນກໍຈະເອົາງົວຊົນນີ້ມາຊົນກັນເພື່ອສ້າງບັນຍາກາດໃຫ້ທຸກຄົນໄດ້ເບິ່ງ,ນອກຈາກນັ້ນຍັງເປັນການແຂ່ງຂັນຊົນງົວວ່າງົວໃຜຈະຊົນໄດ້ດີ,ຖ້າງົວໂຕໃດຊົນໄດ້ຊະນະຖືວ່າເຈົ້າຂອງງົວໂຕນັ້ນແມ່ນ ມີຊື່ສຽງນອກຈາກນັ້ນການຊົນງົວຍັງເຮັດໃຫ້ບັນດາຜູ້ມາເບິ່ງນັ້ນໄດ້ ມີຄວາມມ່ວນຊື່ນ ແລະໄດ້ເຫັນບຸນປະເພນີຂອງຊົນເຜົ່າອີກດ້ວຍ ແລະເຈົ້າຂອງງົວກໍມີຄວາມພາກພູມໃຈທີ່ໄດ້ງົວດີ ແລະງົວຊົນເກັ່ງ.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ອຸປະກອນໃນການເຮັດຄອກງົວ

ໄມ້ກົມ

ໄມ້ແປ້ນ

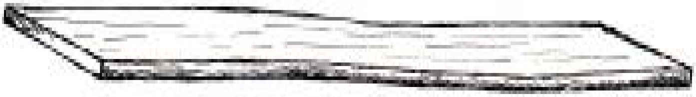

ຫຍ້າ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ສັງກະສີ, ໄມ້ຟ້າ, ໄພຫຍ້າ

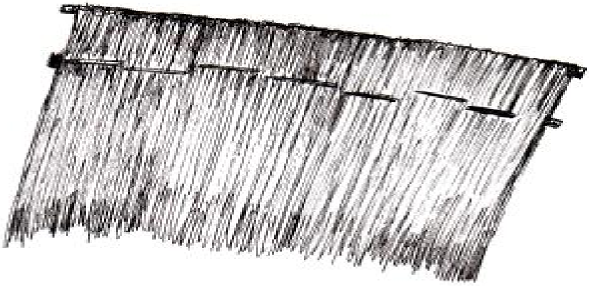

ເຫຼັກຕະປູ

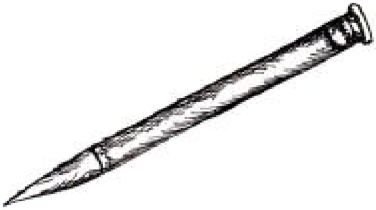

ຄ້ອນຕີ

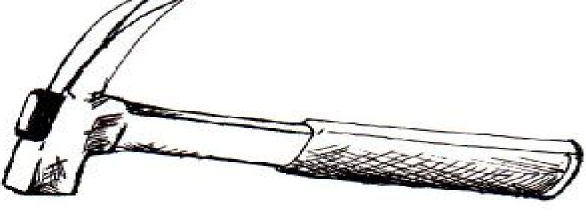

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ພ້າ

ເລື່ອຍ

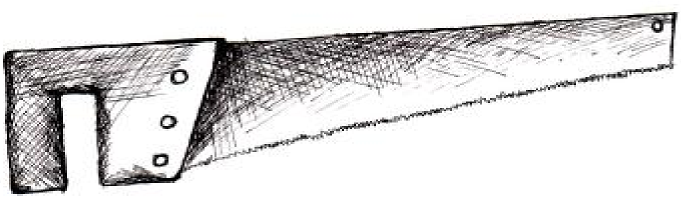

v ວິທີເຮັດຄອກງົວ

1 ຂຸດຂຸມ 4 ຂຸມ

2 ຝັງເສົາ

3 ເຮັດໂຄງຫຼັງຄາ ແລະມຸງ

4 ແອ້ມຝາໃສ່ແລ້ວມຸງວິທີແອ້ມແມ່ນແອ້ມແບບຫ່າງໆ ຈັ່ງຕະປູໄວ້ ເພື່ອໃຫ້ງົວໄດ້ປ່ອນຫົວອອກມາກິນຫຍ້າຢູ່ໃນຮາງຂ້າງນອກ.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ຫຼັກການທີ່ສຳຄັນ

- ການລ້ຽງງົວຊົນແມ່ນເຮົາຕ້ອງເລືອກເອົາງົວທີ່ມີໜອກໃຫຍ່ ແລະ ຂາທາງໜ້າໃຫຍ່.ຄວນເລືອກເອົາງົວທີ່ມີເຂົາແຫຼມ ແລະເຂົາບໍ່ ກວ້າງ ຫຼາຍເວລາຊົນມັນຈະຖືກດີ ແລະເວລາງົວນັ້ນຊົນກັນມັນຈະໃຊ້ ກຳລັງ ຂາທາງໜ້າຫຼາຍໃນການຍັນຫຼືຄ້ຳ.

ກາບ: ງົວໂຕໃຫຍ່

ງົວຂອງຂ້ອຍ ນີ້ມີຫລາຍໂຕ
ເອົາໄວ້ໄຊ ແຕ່ໂຕໃຫຍ່ໆ
ຍາມປີໃໝ່ ມີການຊົນງົວ
ບໍ່ໄດ້ຕົວະ ຢາກເຫັນມາເບິ່ງ
ມ່ວນລື່ນເລີງ ເຫັນງົວຊົນກັນ
ມັນສຸກສັນ ທັງຊົນທັງຮ້ອງ
ຍາດພີ່ນ້ອງ ຂອງຊົນເຜົ່າເຮົາ
ຍັງບໍ່ເຊົາ ພາກັນຊົນງົວ

ແຕ່ງໂດຍ: ນາງ ຈູມມະນີ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ເຊີ້ງ: ງົວຊົນ

ມາພວກເຮົາມາ ມາເບິ່ງງົວຊົນ
ມີຜູ້ມີຄົນ ໃນເດີ່ນວັນນີ້
ມີມາທຸກປີ ປະເພນີເດີມ
ຈົ່ງເອົາໃຈເສີມ ລົ້ງງງົວຊົນນີ້
ລົ້ງງໃຫ້ດີໆ ມີລາງວັນໃຫ້
ຍາມບຸນປີໃໝ່ ຂອງເຜົ່າລາວສູງ
ພວກປ້າແລະລຸງ ພາກັນມາເບິ່ງ
ເບິ່ງໃຫ້ເຕີດເຕີ່ງ ລື້ນເລີງສຳລານ

ແຕ່ງໂດຍ: ນາງ ຈູມມະນີ

ເພງ: ງົວຊົນດີ

ງົວຊົນບ້ານເຮົາ ທັງຕຸ້ຍທັງພີ
ມັນຄັກອີ່ຫລີ ທັງພີທັງໃຫຍ່
ຜູ້ໃດລົ້ງງ ກໍໄດ້ເອົາໃຈໃສ່
ຈັ່ງແມ່ນດີໃຈ ເມື່ອໄດ້ເຫັນຊົນງົວ

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

ແຕ່ງໂດຍ: ນາງ ຈູມມະນີ

ແລະ ປະຫວັດຂອງຜູ້ຂຽນ

ຊື່.ນາງ ຈູມມະນີ ນາມສະກຸນ ຈຳປາທອງ

ອາຊີບ.ພະນັກງານຄູ

ເຫດຜົນຂອງການຂຽນປຶດ:

ເພື່ອຢາກໃຫ້ອະນຸລັກວັດທະນະທຳອັນດັ້ງເດີມໄວ້ເພື່ອໃຫ້ຄົນຮຸນຫຼັງໄດ້ສືບທອດຕໍ່ໆໄປ ແລະກໍຖືວ່າການລ້ຽງງົວກໍເປັນອາຊີບເສີມເພື່ອສ້າງລາຍໄດ້ແລະເສດຖະກິດໃນຄອບຄົວ.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com